www.gazeta.bsu.by

УНІВЕРСІТЭТ

Газета Беларускага дзяржаўнага універсітэта

8 лістапада 2005 года, № 19 (1927)

ПАДЗЕІ

НАВУКОВАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ БДУ: МІНУЛАЕ І СУЧАСНАСЦЬ

31 кастрычніка адбылося пашыранае пасяджэнне рэктарата, прысвечанае 84-й гадавіне Белдзяржуніверсітэта. На ім прысутнічалі кіраўнікі падраздзяленняў БДУ, а таксама выкладчыкі і студэнты.

Быў заслуханы даклад першага прарэктара БДУ, прафесара С.К. Рахманава. Сяргей Кімавіч прадставіў увазе слухачоў панараму гісторыі стварэння і развіцця універсітэта, студэнцкага навуковага жыцця, універсітэцкіх кадраў, навуковай інфраструктуры, асноўных кірункаў і вынікаў навуковай дзейнасці. Сваё выступленне ён дапоўніў паказам дыяграм і табліц.

Першыя крокі па арганізацыі кіравання навукай у БДУ былі зроблены пры першым рэктары У.І. Пічэту, які быў ініцыятарам стварэння агульнауніверсітэцкага навуковага таварыства. Даследаванні навукоўцаў публікаваліся ў "Працах БДУ", што рассылаліся ў найбольш буйныя бібліятэкі свету. Таварыства працавала па наступных кірунках: навукова-тэхнічная інфармацыя, арганізацыя навуковай інфраструктуры, навуковая праца студэнтаў, развіццё кантактаў з замежнымі навукоўцамі, папулярызацыя навуковых ведаў, правядзенне навуковых канферэнцый, падрыхтоўка кадраў вышэйшай кваліфікацыі, вучэбна-метадычная праца.

Але гэта гісторыя. А чым слаўная навука БДУ сёння? У фае геаграфічнага факультэта была арганізавана выстаўка-прэзентацыя навукова-тэхнічных дасягненняў БДУ, за якія універсітэт узнагароджаны шматлікімі дыпломамі на міжнародных конкурсах. У БДУ, як і ва ўсім свеце, дынамічна развіваюцца такія перспектыўныя кірункі навуковых даследаванняў, як фізіка біясістэм, фізіка нізкапамерных сістэм, метады прыняцця рашэнняў у кіраўнічых сістэмах, ахова інфармацыі, нанахімія, генетычныя механізмы жыццядзейнасці і інш. Супрацоўнікі універсітэта распрацавалі мікрахвалевыя тэхналогіі, якія дазваляюць павысіць ураджайнасць гароднінавых культур на 10—12 %, абсталяванне для сушкі драўніны, якое забяспечвае зніжэнне вільготнасці да 8 % у суткі. На выстаўцы былі прадстаўлены камп'ютарна-арыентаваныя сродкі вымярэння (лічбавыя асцылографы, аналагава-лічбавыя пераўтваральнікі, сістэмы вымярэння вібрацыі і дыягностыкі механізмаў і машын). Была прэзентавана мабільная водаачышчальная ўстаноўка для атрымання пітной вады з забруджаных крыніц, здольная вырабіць 2,5 тоны чыстай вады за 3 гадзіны (!). Акрамя таго, ва універсітэце займаюцца распрацоўкай дабавак для хлебапякарнай галіны прамысловасці. Распрацаваны інфармацыйныя сістэмы "Абітурыент" (поўная інфармацыя пра ўступную кампанію), "Студэнты" і сістэма дыстанцыйнай адукацыі "eUniversity", пры дапамозе якой вядзецца навучэнне каля 50 тысяч студэнтаў па 8000 курсаў. Усе гэтыя распрацоўкі абяцаюць беларускай навуцы выдатную будучыню.

Ала МАЧАЛАВА

БДУ-NEWS

ЮБІЛЕЙ, ПЕРАПЫНЕНЫ ВАЙНОЙ

9—11 лістапада ў актавай зале Ліцэя БДУ адбудуцца сустрэчы рэктара БДУ, прафесара В.І. Стражава з першакурснікамі і дыялог-семінар па кнізе "Беларускі дзяржаўны універсітэт у гады Вялікай Айчыннай вайны 1941—1945 гг.". У рамках сустрэч будзе паказана тэатральна-мастацкая кампазіцыя "Юбілей, перапынены вайной", прысвечаная памяці студэнтаў і супрацоўнікаў БДУ, якія загінулі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Кампазіцыя — своеасаблівы напамін пра ўрачыстасці, якія павінны былі адбыцца ў нашым універсітэце ў чэрвені 1941 г., калі БДУ рыхтаваўся адзначаць сваё 20-годдзе. Прэм'ера адбылася на пашыраным пасяджэнні Вучонага савета БДУ 29 чэрвеня, прысвечаным Дню незалежнасці Беларусі і 60-годдзю Вялікай Перамогі.

Маргарыта АЛЯШКЕВІЧ

ГАНАРОВЫЯ ГОСЦІ

Наш універсітэт **28 кастрычніка** наведала дэлегацыя Масквы на чале з намеснікам мэра Міхаілам Аляксандравічам Менем. Госці прыехалі ў Мінск на запрашэнне Мітрапаліта Мінскага і Слуцкага Філарэта, Патрыяршага экзарха ўсяе Беларусі.

Дэлегацыя прыняла ўдзел ва ўрачыстым пасяджэнні Савета Інстытута тэалогіі БДУ, прысвечаным наданню М.А. Меню звання ганаровага доктара інстытута "за вялікі ўнёсак у фарміраванне сучасных прынцыпаў узаемаадносінаў Царквы і дзяржавы і за ўнёсак у развіццё супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Расіяй".

ПРАГРАМІСТЫ ПАЕДУЦЬ У ПЕЦЯРБУРГ

Вынікі 1/4 фіналу каманднага чэмпіянату свету па праграміраванні сярод студэнтаў Заходняга рэгіёну (Беларусь і краіны Балтыі) былі падведзены **27 кастрычніка**. Сярод пераможцаў апынулася і каманда БДУ.

У БДУ спаборніцтвы такога кшталту праводзіліся ўжо ў восьмы раз. Гэты год стаў рэкордным па колькасці — 47 каманд. Разам з камандай БДУ найлепшымі сталі прадстаўнікі Латвійскага універсітэта і Расійскага універсітэта імя І. Канта з Калінінграда. Гэтыя каманды разам з іншымі васьмю (Беларусь прадстаўляюць яшчэ студэнты Гомельскага універсітэта) адправяцца ў Санкт-Пецярбург, дзе адбудуцца паўфінальныя спаборніцтвы.

Ірына ШЫК

СВЯТЫ

БДУ-Holiday-2005

Так называлася танцавальна-забаўляльная праграма, прысвечаная 84-годдзю нашай alma mater. **31 кастрычніка** ў памяшканні Палаца спорту сабралося каля 4 тысяч запрошаных на дзень нараджэння БДУ. Для іх выступілі танцавальны гурт "Арыён", брэйк-данс-калектыў "Street Masters" (яны паказалі праграму, з якой выступалі на чэмпіянаце "Batle-Belarus-2005"), сваімі жартамі павесяліла каманда КВЗ "Радыё БДУ", спяваў Андрэй Дзяркоў — лідэр праекта "Тайланд", а таксама Элен Мендонца, якая прадставіла праграму ў стылі MORCHEEBA.

Але галоўнай падзеяй вечарыны сталі выбары Каралевы свята — конкурс "Міс універсітэта". Дзяўчаты дэманстравалі купальнікі, танчылі, спявалі — словам, паказвалі свае таленты публіцы. Па выніках танцавальнага і песеннага конкурсаў журы пакінула толькі 5 з 16 дзяўчат. Лепшую з іх выбрала публіка шляхам галасавога пацвярджэння сваіх сімпатый. У конкурсе перамагла Алёна Нарушэвіч (пра яе вы чыталі ў пазамінулым нумары "Універсітэта": дзяўчына атрымала званне "Міс Інтэрнэт-2005"). Віншуем!

Ала МАЧАЛАВА
Фотаздымкі Юліі ПАПОВАЙ

КОНКУРСЫ

Найлепшыя ПРАЕКТЫ

Абмеркаванне праектаў, якія паступілі на конкурс "Лепшы маладзёжны праект", адбылося **26 кастрычніка**. Экспертная камісія на чале з прарэктарам па вучэбна-выхаваўчай рабоце і сацыяльных пытаннях У.В. Суворавым вырашыла ўзнагародзіць першым месцам і грантам праект "Студэнцкая відэастудыя SVS". Кіраўнік праекта Я. Якіменка (III курс ФПМІ) і куратары Ю.В. Лазар і К.В. Кулінковіч (метадысты студгарадка) прадставілі добраахвотнае студэнцкае аб'яднанне, створанае на базе студгарадка, якое займаецца інфармацыйнай дзейнасцю. Мэты праекта — стварэнне эфектыўнай сістэмы інфармавання, асвятленне дзейнасці органаў студэнцкага самакіравання. Відэастудыя сфарміравана з прадстаўнікоў інфармацыйных камісій студсаветаў інтэрнатаў, членаў грамадскай інфармацыйнай службы студгарадка БДУ. На цяперашнім этапе праект праходзіць апрабацыю: зняты і размешчаны ў лакальных сетках інтэрнатаў шэраг інфармацыйных сюжэтаў, у падрыхтоўцы якіх непасрэдны ўдзел прымалі студэнты — члены відэастудыі. У планах — 15-хвілінная інфармацыйная праграма, складзеная з блокаў рознай тэматыкі, якая будзе з'яўляцца ў сетках штотыднёва. У хуткім часе да сеткі падключаць інтэрнаты № 1 і № 5.

Другое месца атрымаў праект "Студэнцкі псіхалагічны клуб БДУ". Кіраўнік праекта студэнт II курса факультэта радыёфізікі і электронікі Я.Глазаў і куратар А.У. Шапашнікава (педагог-псіхолаг псіхалагічнай службы БДУ) вырашылі арганізаваць студэнтаў, якія цікавяцца псіхалогіяй, для фарміравання псіхалагічнай культуры студэнцтва БДУ і стварэння "стабільнага пазітыўнага студэнцкага асяроддзя". Пра значнасць гэтага праекта гавораць лічбы: штогод да паслуг студэнцкай псіхалагічнай службы звяртаецца больш за 1000 студэнтаў.

Трэцяе месца было прысуджана тэатру-студыі "Божая кароўка" (кіраўнік праекта — студэнт III курса Інстытута тэалогіі М. Міроненка, куратар — начальнік вучэбна-метадычнага аддзела Галоўнага ўпраўлення вучэбнай і навукова-метадычнай работы БДУ І.П. Латушка). Вялікая колькасць здзейсненых пастановак, сацыяльная накіраванасць вылучылі "Божую кароўку" з шэрага астатніх праектаў, якіх у гэтым годзе было прадстаўлена больш за 20.

Маргарыта АЛЯШКЕВІЧ

ВЫНІКІ РАБОТЫ БДУ Ў 2004—2005 НАВУЧАЛЬНЫМ ГОДЗЕ І ЗАДАЧЫ ПА ЎДАСКАНАЛЕННІ ЯКАСЦІ ПАДРЫХТОЎКІ СПЕЦЫЯЛІСТАЎ У 2005—2006 НАВУЧАЛЬНЫМ ГОДЗЕ

Пашыранае пасяджэнне Вучонага савета нашага ўніверсітэта адбылося 3 кастрычніка. З асноўным дакладам на тэму "Вынікі работы БДУ ў 2004—2005 навучальным годзе і задачы па ўдасканаленні якасці падрыхтоўкі спецыялістаў у 2005—2006 навучальным годзе" выступіў рэктар БДУ, прафесар В.І. Стражаў. Прапануем вашай увазе асноўныя палажэнні даклада ў табліцах і дыяграмах.

Конкурсы сярод паступаючых у БДУ на 1-ы курс дзённай формы навучання (2001—2005 гг.)

Год	2001	2002	2003	2004	2005
Конкурс	3,45	3,5	3,1	4,2	3,94

Доля ад агульнай колькасці тых, хто падаў заявы на дзённую бюджэтную форму і быў залічаны на 1-ы курс

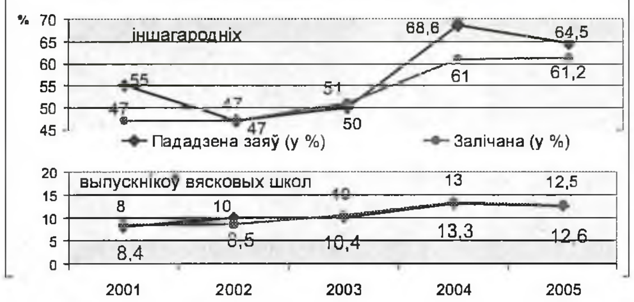

Колькасць мінчан і выпускнікоў вясковых школ, залічаных на дзённую платную форму на 1-ы курс па БДУ

	2004 год		2005 год	
	Чал.	У % ад усіх платнікаў	Чал.	У % ад усіх платнікаў
Залічана мінчан на дзённую платную форму	819	46,5	1018	52,3
Залічана ўсяго на дзённую платную форму	1762		1946	

	2004 год		2005 год	
	Чал.	У % ад усіх платнікаў	Чал.	У % ад усіх платнікаў
Залічана выпускнікоў вясковых школ на дзённую платную форму	100	5,7	94	4,8
Залічана ўсяго на дзённую платную форму	1762		1946	

Колькасць мінчан і выпускнікоў вясковых школ, залічаных на дзённую форму (бюджэтная і платная разам) на 1-ы курс па БДУ

	2004 год		2005 год	
	Чал.	У % ад усіх залічаных	Чал.	У % ад усіх залічаных
Залічана мінчан на дзённую форму	1643	43,5	1794	45,4
Залічана ўсяго на дзённую форму	3773		3952	

	2004 год		2005 год	
	Чал.	У % ад усіх залічаных	Чал.	У % ад усіх залічаных
Залічана выпускнікоў вясковых школ на дзённую форму	373	9,9	347	8,9
Залічана ўсяго на дзённую форму	3773		3952	

Пасляховасць студэнтаў па выніках вясенняй экзаменацыйнай сесіі (дзён. ад.)

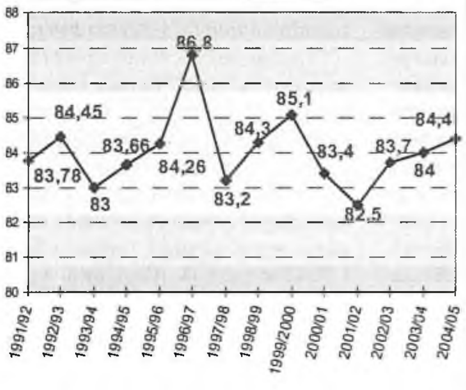

год	%
1991/92	83,78
1992/93	84,45
1993/94	83
1994/95	83,66
1995/96	84,26
1996/97	86,8
1997/98	83,2
1998/99	84,3
1999/2000	85,1
2000/01	83,4
2001/02	82,5
2002/03	83,7
2003/04	84
2004/05	84,4

Колькасць абарон дысертацый супрацоўнікамі БДУ (2000–2004 гг.)

	Доктарскія дысертацыі	Кандыдацкія дысертацыі
2000	14	70
2001	10	68
2002	17	83
2003	16	97
2004	7	75

Колькасць выпускнікоў (дзён. і завочн. ад.), якія атрымалі дыплом з адзнакай

№	Факультэт	У % ад усіх вып.
1	ФМА	29
2	Філалагічны	25
3	ФПМІ	23
4	Гістарычны	23
5	ФРФЭ	22
6	Юрыдычны	21
7	Біялагічны	21
8	Хімічны	19
9	ФФСН	16
10	Журналістыкі	14
11	Геаграфічны	11
12	Мех.-мат.	10
13	ДзІКСТ	7
14	Эканамічны	7
15	Фізічны	6
16	Гуманітарны	0
	Усяго	18

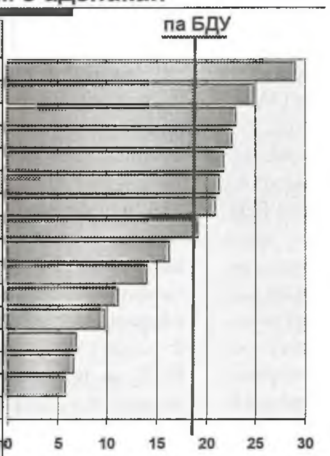

Размеркаванне выпускнікоў 2005 г. (дзён. ад.)

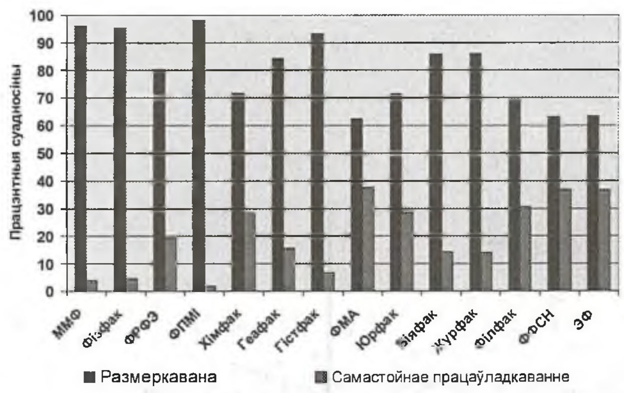

Пасляховасць студэнтаў па выніках зімовай экзаменацыйнай сесіі (дзён. ад.) па БДУ

год	%
1991/92	83,26
1992/93	86,27
1993/94	83,04
1994/95	82,9
1995/96	85,2
1996/97	86,8
1997/98	85,6
1998/99	85,3
1999/2000	84,8
2000/01	84,7
2001/02	83,6
2002/03	85
2003/04	85,1
2004/05	83,9

Вынікі экзаменацыйнай сесіі (вясна) 2004-2005 навуч. г. (дзён. ф. нав.)

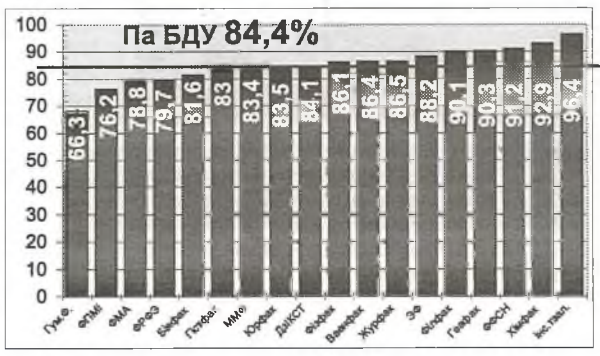

Колькасць студэнтаў, якія навучаюцца на завочным (бюджэт/платнае) аддзяленні 2005/2006 нав.г. па курсах (на 01.09.2005 г.)

Курс	бюджэт	платнае
1	427	717
2	411	559
3	440	377
4	472	399
5	479	232
6	439	142
Усяго:	2668	2426

Колькасць студэнтаў дзённага аддзялення ў 2005/2006 нав.г. па курсах (на 01.09.2005 г.)

курс	бюджэт	платнае
1	1973	1898
2	1989	1795
3	1855	1283
4	1881	958
5	1798	847
Усяго	9496	6771

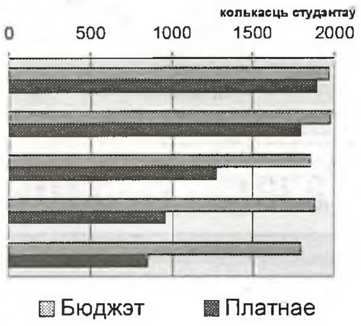

Колькасць аспірантаў і дактарантаў (2001–2005 гг.)

	Аспірантура				Дактарантура		
	Вочная	Завочная	Усяго	У тым ліку мэтавая (вочн./завочн.)	Дактаранты БДУ	Дактаранты пабочных арганізацый	Усяго
2001	524	259	783	46/15	8	11	19
2002	544	286	830	50/24	7	13	20
2003	535	298	833	60/34	6	10	16
2004	469	298	767	48/38	6	9	15
2005	474	304	778	49/35	6	10	16

Навуковыя публікацыі ў 2001—2004 гг.

Колькасць публікацый	2001	2002	2003	2004
усяго	722	783	1003	896
Манаграфій	97	144	160	113
Падручнікаў і навучальных дапаможнікаў	385	437	537	532
Зборнікаў навуковых прац	61	51	100	65
Зборнікаў тэзісаў дакладаў	26	36	74	33
Іншых выданняў	153	115	132	153

Сярэдняя нагрузка выкладчыкаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта

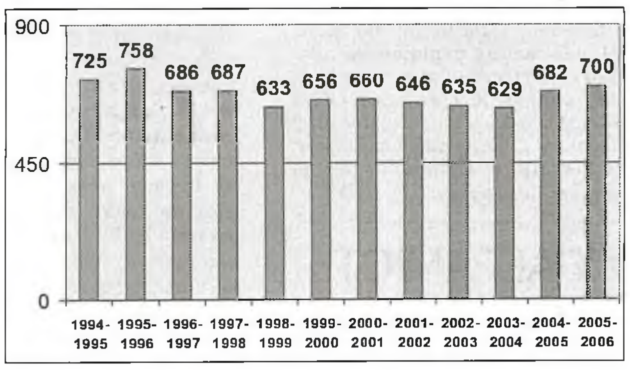

Вынікі абароны дыпломных работ у 2005 годзе (дзённая форма навучання)

№	Факультэт	выд. %
1	ФРФЭ	80
2	Філалагічны	77
3	Біялагічны	75
4	Фізічны	74
5	Гістарычны	73
6	Хімічны	68
7	Геаграфічны	67
8	Юрыдычны	62
9	Журналістыкі	57
10	ФФСН	57
11	Гуманітарны	56
12	ФМА	55
13	ФПМІ	54
14	Механіка-матэматычны	50
15	ДзІКСТ	39
16	Эканамічны	38
	Усяго па БДУ	62

№	Факультэт	здав. %
1	ДзІКСТ	23
2	Гуманітарны	22
3	ФПМІ	17
4	ФМА	10
5	Эканамічны	9
6	Геаграфічны	8
7	Біялагічны	7
8	Механіка-матэматычны	7
9	ФФСН	6
10	Філалагічны	5
11	Юрыдычны	4
12	Фізічны	3
13	Хімічны	3
14	ФРФЭ	2
15	Гістарычны	2
16	Журналістыкі	1
	Усяго па БДУ	8

УНІВЕРСІТЭТ

ВЫНІКІ РАБОТЫ БДУ Ў 2004—2005 НАВУЧАЛЬНЫМ ГОДЗЕ І ЗАДАЧЫ ПА ЎДАСКАНАЛЕННІ ЯКАСЦІ ПАДРЫХТОЎКІ СПЕЦЫЯЛІСТАЎ У 2005—2006 НАВУЧАЛЬНЫМ ГОДЗЕ

Прафесарска-выкладчыцкі састаў (ПВС)
(без сумяшчальнікаў)

Год	Усяго ПВС	Маюць навуковую ступень		ПВС з нав.ступен. да агульнай колькасці	Маюць навуковае званне			
		д/навук	к/навук		акад., чл-кар.	праф.	дацэнт	С.Н.С.
2000/2001	**1861**	203	848	**56,47%**	3	156	618	39
2001/2002	**1935**	204	872	**55,60%**	4	157	607	41
2002/2003	**1988**	202	887	**54,77%**	2	151	609	38
2003/2004	**2039**	206	899	**54,19%**	2	154	624	39
2004/2005	**2140**	208	935	**53,41%**	5	157	643	39

Бюджэтныя асігнаванні комплексу БДУ за перыяд 2001—2005 гг. (млн руб.)

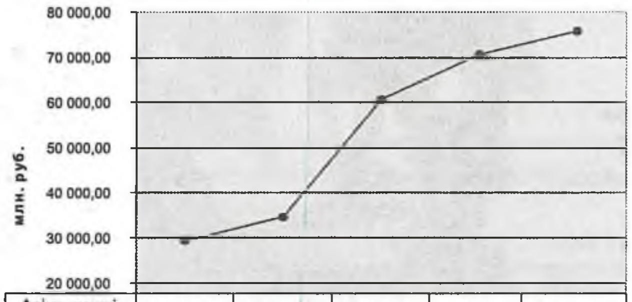

Гады	2001	2002	2003	2004	2005 (план на 01.10.2005)
Асігнаванні, у млн руб.	29 337,90	34 552,20	60 633,20	70 629,00	77 946,1

Пастupленне сродкаў у навуковую і навукова-тэхнічную сферу БДУ 2001–2005 гг. (млн руб.)

	2001	2002	2003	2004	2005 (план)
Агульны аб'ём фінансавання	9819,2	11867,9	15028,5	20669,1	26869,8
Фундаментальныя даследаванні	1522,5	1814,0	2753,2	4156,5	5521,5
ДНТП, інавацыйныя праекты	3527,2	3854,8	5431,7	7366,9	8220,4
Гасдагаворы	1504,5	2488,0	3014,9	4433,3	5250,0

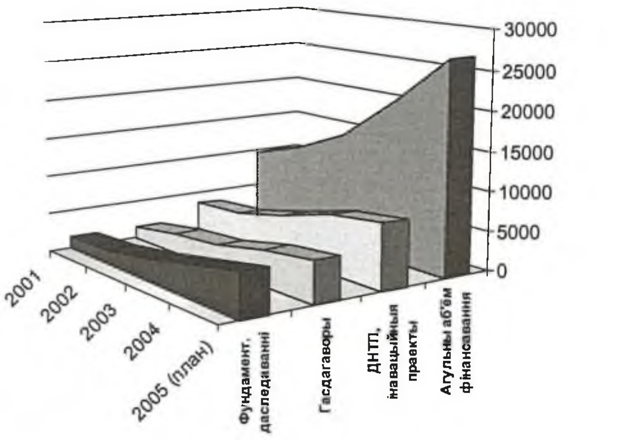

Сярэдні ўзрост прафесарска-выкладчыцкага саставу (без сумяшчальнікаў)

Факультэт	прафесары
ФМА	50
Эканамічны	53
Філалагічны	57
ФФСН	58
Юрыдычны	60
Журналістыкі	61
Агульнаувівер. кафедры	61
Біялагічны	62
ФПМІ	64
Гістарычны	64
Фізічны	67
ДзІКСТ	68
Хімічны	68
ФРФЭ	70
Геаграфічны	71
ММФ	71
па БДУ	62

← У сярэднім па БДУ

Факультэт	ПВС
Гуманітарны	43
ФМА	43
Эканамічны	44
Філалагічны	44
ФФСН	45
Юрыдычны	46
Журналістыкі	47
ДзІКСТ	47
Агульнаунівер. кафедры	48
Біялагічны	48
ФПМІ	50
Гістарычны	50
Фізічны	51
Хімічны	51
ФРФЭ	51
Геаграфічны	51
ММФ	52
па БДУ	47

Звесткі пра сярэднюю заработную плату работнікаў БДУ (2001—2005 гг.) (тыс.руб.)

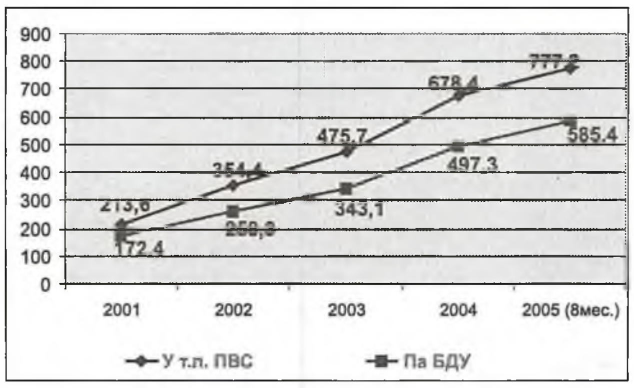

КАНФЕРЭНЦЫІ

БІБЛІЯТЭКА Ў XXI СТАГОДДЗІ

Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, Нацыянальная бібліятэка Беларусі і Фундаментальная бібліятэка БДУ правялі 25—27 кастрычніка Міжнародную навукова-практычную канферэнцыю "Роля бібліятэк і інфармацыі ва ўстойлівым развіцці грамадства".

У канферэнцыі прынялі ўдзел прадстаўнікі Міністэрства культуры, вядучыя спецыялісты Нацыянальнай і рэспубліканскіх галіновых бібліятэк Беларусі, кіраўнікі абласных і публічных бібліятэк, бібліятэк адукацыйных устаноў з усіх рэгіёнаў Беларусі, члены Беларускай бібліятэчнай асацыяцыі, прадстаўнікі Таварыства бібліятэкараў Літвы, амерыканскай, расійскай і ўкраінскай бібліятэчных асацыяцый. Усяго было зарэгістравана больш за 300 удзельнікаў канферэнцыі.

Канферэнцыя ставіла сваімі мэтамі абмеркаванне задач бібліятэк як сацыякультурных і інфармацыйных цэнтраў грамадства ў забеспячэнні яго ўстойлівага развіцця, удасканальванне інфармацыйна-бібліятэчнага абслугоўвання насельніцтва Беларусі на аснове выкарыстоўвання сучасных камп'ютарных і тэлекамунікацыйных тэхналогій, умацаванне ролі бібліятэк як інстытута нацыянальнай культуры і нацыянальнай памяці, развіццё інфармацыйнага ўзаемадзеяння і эфектыўнага супрацоўніцтва бібліятэк на рэгіянальным, нацыянальным і міжнародным узроўнях.

Аксана КАХНО

МАСТАЦТВА І ФІЛАСОФІЯ

21-23 кастрычніка ў БДУ адбылася міжнародная навуковая канферэнцыя "Мастацтва і філасофія", прысвечаная стагоддзю з дня нараджэння Ж.-П. Сартра і Э. Левінаса.

Арганізатарамі канферэнцыі сталі кафедра мастацтваў, Цэнтр візуальных мастацтваў і медыя Дзяржаўнага інстытута кіравання і сацыяльных тэхналогій, факультэт філасофіі і сацыяльных навук БДУ, Нацыянальная камісія па справах ЮНЕСКА ў Беларусі, пасольства Францыі ў Беларусі, прадстаўніцтва Сусветнага ОРТ у Рэспубліцы Беларусь. Канферэнцыя праводзілася пры ўдзеле часопісаў "Арт-прэс" (Парыж), "Мастацтва", Гётэ-інстытута (Мінск). У канферэнцыі прынялі ўдзел як навукоўцы з Беларусі, так і з Італіі, Францыі, Расіі і інш. Падчас цырымоніі адкрыцця ўдзельнікаў віталі прарэктар па вучэбнай рабоце, прафесар У.Л. Клюня і аташэ па культуры Пасольства Францыі ў Беларусі Жан-П'ер Бузік і інш.

Місія канферэнцыі ў звароце сучаснага грамадства да вопыту культурнай традыцыі, асэнсаванне тых яе аспектаў, якія могуць стаць актуальнымі пры пераадоленні складанасцяў сучаснай культурнай сітуацыі. Як было зазначана ў праграме, "стогадовы юбілей Ж.-П. Сартра і Э. Левінаса стымулюе пераасэнсаванне кардынальных пытанняў, пастаўленых філасофамі і іх сучаснікамі, — як суадносяцца мастацтва і філасофія ў еўрапейскім культурным цэлым".

Асноўнымі кірункамі канферэнцыі сталі пытанні ўзаемадзеяння мастацтва і філасофіі ў развіцці еўрапейскай культуры; філасофія, мастацтва і віртуальнае; філасофія праектавання і культура XX ст.; дэгуманізацыя мастацтва ў XX ст.; праблемы рэальнасці ў мастацтве на сучасным этапе; віртуальнае, рэальнае і тыражаванае ў мастацтве і г.д.

Па выніках канферэнцыі запланавана выданне зборніка матэрыялаў.

Сняжана ЛІСОЎСКАЯ

СУПРАЦОЎНІЦТВА

"ЛЮДЗЯМ ПАСПАЛІТЫМ..."

"Калі мне паведамілі, што ў германскім Гёрліцы ёсць кніга Скарыны, я не паверыў, — кажа германскі славіст Норберт Рандаў. — Усе экзэмпляры выдатна вядомыя ў свеце. Але варта было паглядзець на тытульны ліст, на партрэт аўтара..."

Да сусветна вядомых 258 экзэмпляраў Скарынавых кніг дадалося яшчэ 8: у бібліятэцы германскага горада Гёрліца знайшлі "Біблію", перакладзеную і надрукаваную Францыскам Скарынам у Празе ў 1518—1519 гг. Пра яе ішла размова 24 кастрычніка ў актавай зале журфака. Каб паведаміць падрабязнасці пра знаходку, у Мінск спецыяльна прыехаў вядомы германскі славіст Норберт Рандаў.

Знойдзеная Скарынава "Біблія" складаецца з дзвюх частак і змяшчае значную частку перакладзеных асветнікам твораў, збольшага кнігі Старога Запавета: 687 аркушаў, альбо 1358 старонак. На верхнім полі кожнай — імя ўладальніка на латыні: "Я належу Ёганесу Хесу, тэолагу, падарунак ад спадара Андрэаса Пана".

Каштоўнасць знаходкі пацвердзіў і вядомы беларускі літаратуразнаўца Адам Мальдзіс. А сустаршыня "Таварыства беларуска-нямецкіх сустрэч" Ёганес Шлоц дадаў: "Калі я быў студэнтам, я верыў, што славуты гуманіст Франц Скорын — немец. Тым прыемней сёння гутарыць пра беларуса Францыска Скарыну і яго знойдзеную ў Германіі "Біблію", якая выклікала ў маёй краіне вялікую цікавасць. Магчыма, дзякуючы кнізе Беларусь у Германіі будзе ўспрымацца так, як яна таго вартая".

Нягледзячы на гэта, падарыць знаходку Беларусі Германія не спяшаецца. "Гэтае пытанне — да бургамістра Гёрліца, — зазначыў прадстаўнік пасольства Германіі ў Беларусі, — дзе "Біблія" столькі часу захоўвалася. А вось прывезці кнігу ў Мінск на выставу — без праблем і з вялікім задавальненнем". Так што чакаем...

Марыя КАСЦЮКОВІЧ

У ВОЛЬНЫ ЧАС

ЛІЦЭЙСКІЯ "ВІЗІТОЎКІ"

28 кастрычніка, як і кожны год, у ліцэі БДУ адбылося адно з самых яркіх святаў, якое называецца "Візітоўкі". Амаль два месяцы ліцэй з нецярплівасцю чакаў урачыстага вечара. Для дзесяцікласнікаў гэта шанц заявіць пра сябе — своеасаблівы "першы выхад у свет": кожны клас павінен выступіць з нумарам, па якім складзецца першае ўражанне пра калектыў і які надалей стане візітнай карткай. Для адзінаццатых класаў канцэрт — гэта не толькі знаёмства з "карапузамі" (так у ліцэі называюць дзесяцікласнікаў), але і незабыўнае феерычнае шоу.

Гэты год не стаў выключэннем. Свята зацікавіла ўсіх: у актавай зале, як заўжды, не засталося ніводнага свабоднага месца, бо на здольнасці дзесяцікласнікаў прыйшлі паглядзець не толькі ліцэісты і настаўнікі, але і выпускнікі. Вечар атрымаўся на славу! Адны зрабілі сваю візітоўку падобнай да КВЗ, другія паклалі ў аснову выступу сюжэт якога-небудзь знакамітага твора (паэму Някрасава "Каму на Русі жыць добра" перапрацавалі ў "Каму ў ліцэі жыць весела"), трэція прыдумалі казку пра з'яўленне свайго профілю. Усе выступы былі не падобныя адзін на другі, аднак кожны нумар быў насычаны гумарам, спевамі і танцамі.

Усе выступленні былі ўзнагароджаны. Прадстаўленні ўсіх класаў былі настолькі яркімі, што вызначыць пераможцам толькі аднаго было немагчыма: сёлета пераможцамі сталі ўсе ўдзельнікі. Кожны з 12 класаў атрымаў запаветнае першае месца ў сваёй намінацыі.

Вікторыя ПЫЖЫК, навучэнка ліцэя БДУ

КОНКУРСЫ

ОДЫ БДУ

Падведзены вынікі творчага конкурсу, прысвечанага дню заснавання БДУ. Першае месца заняла навучэнка 11 класа ліцэя БДУ Лейла Ісмаілава (аповед "Духоўнае адкрыццё"). На другім месцы апынуўся студэнт-трэцякурснік механіка-матэматычнага факультэта Аляксей Грамыка (верш "Да БДУ"). Трэцяе месца дасталася курсанту ваеннага факультэта Дзянісу Враб'ёву ("Ода БДУ" на сучасны лад). Асобную падзяку за ўдзел у конкурсе камітэт БРСМ БДУ выказвае былому педагогу студгарадка Эміліі Фёдараўне Міхалап, якая даслала верш "Майму універсітэту".

РОЛІК СУПРАЦЬ ЦЫГАРЭТЫ

У конкурсе творчых работ пра шкоду курэння, праведзенага камітэтам БРСМ БДУ разам са Студэнцкім саюзам нашага універсітэта, першае месца заняў відэаролік студэнта III курса факультэта прыкладной матэматыкі і інфарматыкі Аляксандра Карповіча. Другое месца падзялілі студэнткі-другакурсніцы факультэта журналістыкі Яраслава Ананка і Таццяна Русаковіч. На трэцім месцы апынуліся студэнтка I курса эканамічнага факультэта Юлія Хмялеўская і студэнт IV курса гістарычнага факультэта Уладзімір Палаўчэня. Урачыстая ўзнагарода пераможцаў адбудзецца 17 лістапада падчас дыскатэкі ў Палацы Рэспублікі. Усе ўдзельнікі атрымаюць грашовыя прэміі, а пераможцы — яшчэ і дыпломы з памятнымі падарункамі.

Маргарыта АЛЯШКЕВІЧ

ПОСТФАКТУМ

АБМЕН ВОПЫТАМ: СЕМІНАРЫ ПА ВЫХАВАЎЧАЙ РАБОЦЕ

На базе спартыўна-аздараўленчага комплексу "Брыганціна" **21—22 кастрычніка** упершыню прайшоў выязны навучальны семінар для куратараў вучэбных груп. Тэмай яго была "Сістэма ідэалагічнай і выхаваўчай работы ў Беларускім дзяржаўным універсітэце". Удзел у ім прынялі куратары на чале з прарэктарам па вучэбна-выхаваўчай рабоце і сацыяльных пытаннях У.В. Суворавым, прадстаўнікі ўпраўлення выхаваўчай работы з моладдзю, студэнцкага гарадка, псіхалагічнай службы БДУ, кафедры фізвыхавання і спорту, упраўлення па справах культуры, наменнікі дэканаў і загадчыкі інтэрнатаў. Адбыліся семінары з намеснікамі дэканаў па выхаваўчай рабоце на тэму "Студэнцкі савет па якасці адукацыі факультэта як сродак рэарганізацыі адукацыйнага працэсу", семінар загадчыкаў інтэрнатаў "Узаемадзеянне органаў студэнцкага самакіравання БДУ з адміністрацыяй інтэрнатаў". Вядома, не абышлося і без актыўнага адпачынку: басейн і турнір па валейболе нікога не пакінулі абыякавым.

Святлана ДАЛГАНЮК

ПОСТФАКТУМ

Тыдзень маці ў БДУ

З нагоды 14 кастрычніка — Дня маці цэлы тыдзень (з 10-га па 16-га) у Беларусі адзначаўся як Тыдзень маці. Добрае надвор'е спрыяла цудоўнаму настрою, гандляры кветкамі радаваліся паўлічаным заробкам, а дзеці ўсёй краіны прызнаваліся сваім маці ў любові.

У арганізацыі святочных мерапрыемстваў у БДУ прынялі ўдзел Саюз жанчын БДУ, упраўленне выхаваўчай работы з моладдзю, упраўленне па справах культуры, студгарадок, прафсаюзныя арганізацыі студэнтаў і супрацоўнікаў універсітэта і інш.

У інтэрнаце № 7 прайшла выстава "Апошняя ўсмешка восені", арганізатарамі якой выступілі намеснік дырэктара студэнцкага гарадка Ала Мелех і дацэнт кафедры мікрабіялогіі Рыма Жалдакова. У мерапрыемстве ўдзельнічалі Рэспубліканскі экалагічны цэнтр дзяцей і юнацтва, Цэнтральны батанічны сад, Батанічны сад БДУ і асобныя супрацоўнікі універсітэта. На выставе можна было пабачыць восеньскія букеты і асобныя кветкі, абмяняцца насеннем і саджанцамі, атрымаць кансультацыю па пэўных раслінах.

Штогод на Дзень маці праводзіцца дабрачынная акцыя для жанчын-ветэранаў універсітэта "Мы помнім вас": супрацоўнікі ад кожнага факультэта выязджаюць на дом да пажылых выкладчыц, дзе віншуюць іх з Днём маці.

Пасяджэнне клуба "Студэнцкая сям'я — XXI стагоддзе" — гэта сумесны праект такіх арганізацый, як "Саюз жанчын БДУ" і "Надзея-экспрэс". Каардынатарам праекта выступіла загадчыца кафедры педагогікі і праблем развіцця адукацыі В.Л. Жук. "На агеньчык" да маладых сем'яў зазірнулі спецыялісты ў галіне акушэрства і гінекалогіі, касметалогіі і моды. Сваю калекцыю "Акварыум" прадэманстраваў мадэльер Саша Варламаў.

У рамках праграмы "Два саюза — дзве перспектывы", каардынатарам якой з'яўляецца старшыня пярвічнай прафсаюзнай арганізацыі студэнтаў БДУ Н.М. Радзевіч, адбылася паездка маладых мам, студэнтак і аспірантак у Жыровіцкі манастыр.

У рамках Тыдня маці адбыліся таксама юрыдычныя кансультацыі для жанчын па жыллёвым, працоўным і сямейным праве; дабрачынная акцыя ў падтрымку шматдзетных сем'яў; спектакль народнага студэнцкага тэатра "На балконе"; выстава карцін мастака Аляксея Кузьміча пад назвай "Мадонна". Супрацоўнікі Фундаментальнай бібліятэкі БДУ наладзілі вечарыну з выставай дзіцячых творчых работ і дзіцячым канцэртам "Для нашых мам". З нагоды Дня маці адбыўся штогадовы святочны канцэрт. Акрамя таго, на мерапрыемствах пабывалі прадстаўнікі Асацыяцыі універсітэцкіх жанчын Літвы. Падагульніла святочны тыдзень сустрэча рэктара В.І. Стражава з матулямі таленавітых студэнтаў у рэктараце БДУ.

Яўгенія МАНЦЭВІЧ,
Сняжана ЛІСОЎСКАЯ
Фота Юліі ПАПОВАЙ

ЮБІЛЕІ

13 кастрычніка ў Фундаментальнай бібліятэцы БДУ адбылося ўрачыстае адкрыццё выстаўкі навуковых прац і кніг заслужанага дзеяча навукі БССР, прафесара І.Р. Некрашэвіча, аўтара звыш 200 навуковых публікацый. Нагодай для мерапрыемства стаў 100-гадовы юбілей з дня нараджэння навукоўца.

ПАМЯЦЬ АБ ПРАФЕСАРУ НЕКРАШЭВІЧУ

Ілля Рыгоравіч — першы беларускі навукоўца, які займаўся даследаваннем з'яў кантакту метала з паўправаднікам. Ён адзін з тых, каму мы абавязаны аднаўленнем лабараторнай базы універсітэта пасля вайны.

Сярод яго студэнтаў — рэктар БДУ В.І. Стражаў, прарэктар па вучэбнай рабоце В.В. Самахвал, а таксама дэкан фізічнага факультэта В.М. Анішчык і дэкан факультэта радыёфізікі і электронікі С.Р. Мулярчык.

Старшыня Савета ветэранаў універсітэта І.П. Зяцькоў спачатку быў студэнтам Іллі Рыгоравіча, а потым і яго кіраўніком. Пра свайго настаўніка ён кажа так:

— Ілля Рыгоравіч — фізік з вялікай літары. Развіццё фізікі ў БДУ звязана з яго даследаваннямі, яго працай.

Шмат цікавага паведаміў пра Іллю Рыгоравіча яшчэ адзін яго колішні студэнт — С.Р. Мулярчык:

— Прафесар Некрашэвіч паставіў рэкорд, які цяжка будзе пабіць: ён быў нязменным кіраўніком кафедры агульнай фізікі БДУ. Не ведаю чалавека, больш патрабавальнага, чым ён. Прычым патрабавальнага ў першую чаргу да сябе (ён лічыў, што 200 навуковых прац недастатковая лепта ў развіццё навукі, ён прагну вялікага адкрыцця), а толькі потым да студэнтаў.

Выступіла і дачка прафесара Некрашэвіча — Мая Ільінічна. Яна выказала ўдзячнасць арганізатарам выстаўкі: дырэктару ФБ БДУ П.М. Лапо, яго намесніцы А.В. Буцінай, адказнай за правядзенне выстаўкі Л.І. Янковіч.

— У нашай сям'і не было культу дываноў і хрусталя, — кажа Мая Ільінічна, — затое было захапленне кнігамі і падарожжамі. Бацька выпісваў больш за 20 выданняў. Памятаю, як на велізарных грузавіках з дапамогай супрацоўнікаў бібліятэкі і студэнтаў перавозілі тое, што бацька перадаў у дар бібліятэцы.

Памяць пра выдатнага фізіка будзе жыць сярод тых студэнтаў БДУ, якія рыхтуюцца па яго падручніках, займаюцца ў аўдыторыях універсітэта, адна з якіх названа імем прафесара Некрашэвіча.

Ала МАЧАЛАВА
Фота Юліі ПАПОВАЙ

ВЕДАЙ НАШЫХ!

УЗНАГАРОДЫ ДЛЯ ПРАЦАВІТЫХ

Урачыстае закрыццё III працоўнага семестра "Лета — 2005" адбылося **20 кастрычніка** ў Мінскім дзяржаўным палацы дзяцей і моладзі. Мінскі гарадскі штаб студэнцкіх атрадаў і аддзел па справах моладзі Мінгарвыканкама ўручылі студгарадку БДУ пераходны кубак "За арганізацыю дзейнасці рамонтна-будаўнічых брыгад". Камітэт БРСМ БДУ атрымаў кубак у намінацыі "Найлепшы валанцёрскі атрад" за арганізацыю працы краязнаўчага атрада ў зоне Аўгустоўскага канала.

Упраўленне выхаваўчай работы з моладдзю віншуе ўсіх з гэтымі ўзнагародамі і дзякуе ўдзельнікам студэнцкіх атрадаў за добрасумленную працу.

Святлана ДАЛГАНЮК

АБ'ЯВЫ

КОНКУРС ПРАЦЯГВАЕЦЦА

Грамадскае аб'яднанне "Беларуская асацыяцыя маладых хрысціянскіх жанчын" ("БАМХЖ") абвяшчае аб працягу конкурсу навуковых работ сярод студэнтаў, магістрантаў і аспірантаў на 2005 г. па праблеме гандлю людзьмі.

Конкурс арганізаваны ў рамках праграмы "Ла Страда 2005: Прадухіленне гандлю жанчынамі ў краінах Цэнтральнай і Усходняй Еўропы". Да ўдзелу запрашаюцца студэнты I—V курсаў, магістранты і аспіранты 1-га году навучання ВНУ Беларусі. Жадаючыя ўзяць удзел у конкурсе павінны да **10 снежня** 2005 г. падаць у ГА "БАМХЖ":

а) запоўненую анкету ўдзельніка конкурсу;

б) копіі сваіх найлепшых работ па тэматыцы конкурсу.

Пераможцам конкурсу будзе выплачвацца стыпендыя ў перыяд з лютага па красавік 2006 г. уключна.

Дадатковую інфармацыю можна атрымаць па тэл. (029) 645-31-66 ці электроннай поштай lastrada@infonet.by

РЭКТАРАТ БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

абвяшчае конкурс на замяшчэнне пасад:

ЗАГАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: сацыяльнай камунікацыі, усходніх моў, сацыяльна-гуманітарных навук;

ДАЦЭНТАЎ КАФЕДРАЎ: гісторыі старажытнага свету і сярэдніх вякоў, эканамічнай інфарматыкі і матэматычнай эканомікі, агульнай фізікі, тэарэтычнай фізікі, культуралогіі, філасофіі і метадалогіі навукі, філасофіі культуры, псіхалогіі, інтэлектуальных сістэм;

СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: англійскай мовы гуманітарных спецыяльнасцяў, усходніх моў, культуралогіі, раманскіх моў, псіхалогіі, сацыяльнай камунікацыі;

ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: археалогіі і спецыяльных гістарычных дысцыплін, англійскай мовы эканамічных спецыяльнасцяў, сацыялогіі;

АСІСТЭНТАЎ КАФЕДРАЎ: энергафізікі, агульнай хіміі і методыкі выкладання хіміі.

Тэрмін конкурсу — адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220030, г. Мінск, вул. Бабруйская, 5-а, упраўленне кадраў, тэл. 209-54-36.

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ "ЮРЫДЫЧНЫ КАЛЕДЖ БДУ"

абвяшчае конкурс

на замяшчэнне пасады выкладчыка кафедры агульнаправавых і грамадзянска-прававых дысцыплін.

Тэрмін падачы дакументаў — 1 месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220050, г. Мінск, вул. Камсамольская, 21, аддзел кадраў, тэл. 229-29-46.

УНІВЕРСІТЭТ
Выдаецца з 1929 года

Заснавальнік газеты – Беларускі дзяржаўны універсітэт
Газета ўзнагароджана Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета БССР

Газета зарэгістравана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь
Рэгістрацыйнае пасведчанне № 149 ад 30 жніўня 2005 года

8 лістапада 2005 года
Падпісана да друку 4.11.2005 г.
Зак.1002 . Тыраж 1000 экз. Ум. друк. арк. 1
Надрукавана ў РУП "Выдавецкі цэнтр БДУ"
ЛП № 02330/0056850 ад 30.04.2004.
220030, г. Мінск, вул. Чырвонаармейская, 6

Рэдактар Таццяна КАЗАК
Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, прасп. Незалежнасці, 4
Прыёмная рэдакцыі: вул. Бабруйская, 7, пакой 411, тэлефон 209-53-45,
e-mail: Gazeta@bsu.by; www.gazeta.bsu.by